

ELEKTRICKÉ OHRADNÍKY PRO ZVÍŘATA, KOŠÁRY, OPLOCENÍ (OHRADY)

1. Úvod

Pojem *elektrický ohradník, košár, oplocení* a *ohrada* jako specifický způsob oplocení, je terminus technicus běžně užívaný jak odbornou, tak i laickou veřejností.

K objasnění rozdílu mezi elektrickým ohradníkem, košárem a oplocením (ohrady) včetně jejich posuzování z hlediska stavebních předpisů slouží tato metodická pomůcka.

2. Pojmy elektrický ohradník, košár, oplocení (ohrada), stavba

Stavební zákon (SZ)¹ ani jeho prováděcí předpisy, pojem *elektrický ohradník, košár, oplocení*, *respektive* pojem *ohrada* jakožto oplocení určené k jinému účelu, nedefinují. Pro účely této metodické pomůcky je však nutné tyto pojmy blíže specifikovat a následně určit, do které z kategorií podle SZ jednotlivé pojmy spadají, respektive zda se jedná o stavby dle SZ, či nikoli.

Jednotlivé pojmy

- a) **Elektrický ohradník** je zařízení, které se používá na pastvinách a výběžích pro zvířata pro ochranu před útekem z výběhu, funguje na principu uzavření elektrického obvodu mezi ohradníkovým vodičem a zemí. Elektrický ohradník se skládá z elektrického generátoru (zdroje) a ohrazení vytyčeného sloupky a vodiči. Elektrický generátor zásobuje vedení ohradníku proudovými impulsy. Elektrické ohradníky jsou děleny na mobilní a pevné. Elektrický ohradník nenaplňuje definici stavby podle SZ.
- b) **Košár** je lehká přenosná ohrada, kam se zahání dobytek. Jeho hlavním účelem je zabránit rozutíkání stáda a udržet ho pohromadě nebo pro účely manipulace s ním (například značkování stáda, navádění k transportu, střežení a zpracování mléčných výrobků atp.). Košár nenaplňuje definici stavby podle SZ.
- c) **Oplocení** je volně stojící stavba, která má za úkol zabránit nebo omezit pohyb přes nějakou hranici. Některé druhy plotů zabraňují nejenom pohybu ale i průhledu, jiné druhy umožňují částečný nebo úplný pohled skrz oplocení. Oplocení je rovněž prvkem zahradní architektury a běžně se využívá i v sadovnické tvorbě. Jedním z jeho možných účelů je vytvoření ohrady, která slouží k udržení hospodářských zvířat na vymezeném prostoru, k ochraně zvíře před predátory nebo k zabránění poškození rostlin.

¹ Zákon č. 283/2002 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Z uvedených pojmů je však pouze oplocení a ohrada jako jeho specifický typ – chápáno v rámci SZ jako stavba podle příloh 1 a 2 tohoto zákona. Oplocení je konstrukčně odlišné od elektrického ohradníku.

- d) **Stavba** je stavební dílo, které vzniká stavební nebo montážní činností ze stavebních výrobků, materiálů nebo konstrukcí za účelem užívání na určitém místě. Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby.²

Určení toho, zda něco stavbou je nebo není, proto závisí na zhodnocení zjištěných skutečností a jejich právní kvalifikaci stavebním úřadem, resp. správním orgánem (rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, č.j. 31 Ca 241/2000-20 ze dne 05.06.2001).

3. Oplocení a elektrické ohradníky – právní rámec a územní regulace

Z výše uvedených pojmů je zřejmé, že pouze oplocení (ohrady) je možné označit jako stavby podle SZ, konkrétně jako **stavby podle přílohy 1 (Drobné stavby)** odst. 1 písm. a) bodu 5. *opěrné zdi do výšky 1 m nebo oplocení do výšky 2 m mezi pozemky, které se nacházejí v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše* a odst. 1 písm. a) bodu 8. *oplocení lesních školek a obor, oplocení zřízené k ochraně lesních porostů před zvěří na lesních pozemcích a oplocení dřevin vysazených za účelem založení územního systému ekologické stability, která jsou bez podezdívky, přičemž nesmí dojít k omezení provozu na pozemní komunikaci nebo k přerušení turisticky značené trasy* [viz také metodický pokyn: [Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Drobné stavby podle zákona č. 283/2021 Sb. \(aktualizováno\)](#)]. **Takové stavby jsou ve volném režimu a nevyžadují povolení stavebního úřadu** (souhlas se stavebním záměrem formou rozhodnutí; viz § 195 SZ). V případě, že se bude jednat o **stavby podle přílohy 2 (Jednoduché stavby)** odst. 1 písm. e) *opěrné zdi nebo oplocení, pokud nejde o drobnou stavbu*, například oplocení mezi pozemky vyšší než 2 m, které se nacházejí v zastavěném území nebo zastavitelné ploše, oplocení ve volné krajině, trvalé ohrady ve volné krajině a všechny ostatní opěrné zdi a oplocení [viz také metodický pokyn: [Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Jednoduché stavby podle zákona č. 283/2021 Sb. \(aktualizováno\)](#)] a písm. h) *stavby pro hospodářská zvířata do 60 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky, podsklepené nejvýše do hloubky 3 m* je **povolení stavebního záměru stavebním úřadem vyžadováno**.

Skutečnost, že elektrický ohradník není stavbou, neznamená absolutní volnost vlastníka (provozovatele) při jeho umístění ve volné krajině. Vlastník je povinen respektovat povinnosti vyplývající z dalších právních předpisů, zejména zákona o ochraně přírody a krajiny, vodního zákona a vyhlášky o požadavcích na výstavbu. Tyto předpisy umožňují omezit nebo zakázat umístění elektrických ohradníků na základě ochrany veřejného zájmu. Omezení mohou být stanovena také prostřednictvím územních plánů, a to například regulativy, které

² § 5 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů.

stanovují, kde je zřizování elektrických ohradníků přípustné či nepřípustné. Tato možnost je v souladu s cíli územního plánování podle § 38 SZ. Podporu této regulace potvrzuje i rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 33/2018–39.

V případě pevného ohrazení tvořeného dřevěnými, ocelovými či plastovými kůly zapuštěnými do země nelze z hlediska stavebně-konstrukčního jednoznačně stanovit jednotný právní režim. V praxi se může jednat o typ ohrazení, který je svým charakterem velmi podobný mobilním ohradníkům, avšak bez elektrických vodičů. V takovém případě lze na uvedené ohrazení nahlížet obdobně – tedy, že nepodléhá působnosti SZ.

Současně však nelze vyloučit, že se jedná o ohrazení, které se svým stavebně-konstrukčním uspořádáním blíží oplocení ve smyslu SZ. V takovém případě je nezbytné, aby příslušný stavební úřad provedl správní úvahu, z níž jednoznačně vyplyne, zda se jedná o stavbu podléhající SZ. Toto posouzení musí vycházet z konkrétních technických parametrů, způsobu provedení a účelu ohrazení.

Zařazení pevného ohrazení do volného režimu, obdobně jako elektrických ohradníků či košárů, nelze bez dalšího automaticky aplikovat. V konečném důsledku je vždy stavební úřad tím orgánem, který rozhodne, zda lze v konkrétním případě volný režim uplatnit, nebo zda je nutné postupovat podle příslušného povolovacího režimu SZ.

4. Závěr

Při posuzování jednotlivých případů v tom smyslu, zda se jedná o stavbu podle SZ, či nikoli musí SÚ zodpovědně posoudit a své vyhodnocení konkrétního případu řádně zdůvodnit. Pokud stavební úřad vyhodnotí, že se jedná o jednoduchou stavbu podle přílohy 2 SZ, je nutno v případě povolení takové stavby postupovat v souladu s platným územním plánem, příslušnými ustanoveními SZ a jinými právními předpisy. V reálném životě mohou nastat také situace, kdy elektrický ohradník, který nepodléhá schvalovacímu řízení bude součástí oplocení, které může být posuzováno jako stavba drobná nebo jednoduchá podle SZ.

Na základě uvedených skutečností lze konstatovat, že v případě elektrických ohradníků, které **nejsou stavbou** ve smyslu SZ, není jejich vlastník, respektive provozovatel, nijak omezen v jejich umístění.

To však platí pouze v případě, pokud neexistují jiná omezení plynoucí z jiných právních předpisů či regulativů územního plánu vztahující se k dané lokalitě. V takových případech by měl provozovatel v případě umístění a provedení elektrického ohradníku postupovat v souladu se souhlasným vyjádřením příslušných správních orgánů, které mohou obsahovat mimo jiné právní akty podmiňující jejich umístění, budou-li vyžadovány.

Za stavbu se nepovažují rovněž prvky, které jsou ze své podstaty mobilní, dočasné ve smyslu sezónního užívání a snadno demontovatelné (nutno rozlišovat od dočasnosti stavby podle SZ).

Typicky se jedná o **mobilní elektrické ohradníky a přenosné košáry**. Také v případě umístění elektrického pásu na kůly pevného elektrického ohradníku pomocí plastových úchytů, popřípadě jednoduchých izolátorů, je možné toto řešení považovat za mobilní a snadno demontovatelné zajišťující v případě potřeby volný průchod krajinou, popřípadě jeho sezónní využití. V těchto případech je však důležité posoudit jejich umístění také z hlediska jiných právních předpisů, které mohou mít vliv na jejich umístění v krajině, a to například z důvodu vymezení záplavových území, ochranných pásem různých typů atp.

Pokud umístění a provedení elektrického ohradníku nevyžadovalo povolení (není stavbou) je vždy nutné při jejich umísťování a instalaci postupovat v souladu s jinými právními předpisy a územním plánem, respektive jeho regulativy, které mohou jejich umísťování v konkrétních případech omezovat.

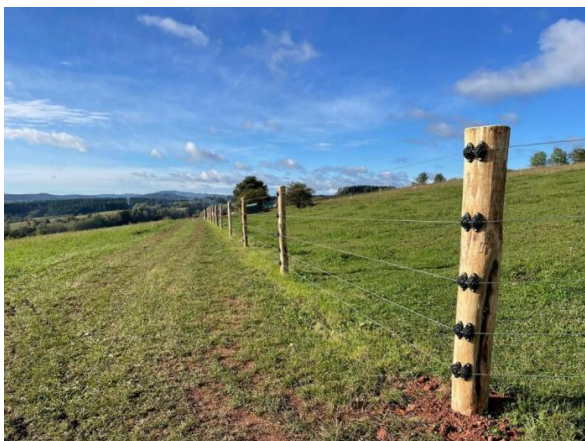
Nezávisle na tom, zda **elektrický ohradník** podléhá stavebnímu právu, **musí vždy splňovat bezpečnostní normy**, zejména ČSN EN 600335-2-76 (Bezpečnost elektrických spotřebičů pro domácnost a podobné účely).

Provozovatel elektrického ohradníku je plně odpovědný za dodržování všech bezpečnostních a dalších právních předpisů souvisejících s provozem elektrického ohradníku.

Ministerstvo pro místní rozvoj je toho názoru, že elektrické ohradníky pro zvířata spolu s mobilními košáry nejsou stavbou ve smyslu § 5 odst. 1 SZ ani o zařízení podle § 7 odst. 1 SZ, a proto nepodléhají posuzování podle SZ. Přitom posouzení, zda určitá konstrukce je stavbou, popřípadě zařízením, je na příslušném stavebním úřadě, který je kompetentní ke komplexnímu posouzení stavby při znalosti věci, konkrétního spisu a podmínek dotčeného území.

5. Příklady elektrických ohradníků, košárů a ohrad jako zvláštního druhu oplocení

Pevné elektrické ohradníky na kůlech:

Mobilní elektrické ohradníky:

Košáry přenosné:

Ohrady – jako pevné ohrazení s pletivem nebo v kombinaci pletiva a drátů s nebo bez elektrického pásku ohradníku:

Ohrada s pletivem bez elektrického pásku ohradníku

Ohrada s pletivem a elektrickým páskem ohradníku s celokovovou bránou opatřenou pružinovým vodičem

Ohrada s pletivem a elektrickým páskem ohradníku